

پیش بینی نگرانی از تصویر بدنی و علائم اختلال شخصیت خودشیفته بر اساس سبک‌های فرزندپروری

مصطفی زارعان*، دانشگاه تبریز

خلیل اسماعیل پور، دانشگاه تبریز

محمد بزرگیور، کارشناس ارشد روانشناسی عمومی

چکیده

زمینه و هدف: یکی از پدیده‌های رشدی که در سال‌های اخیر در سبب‌شناسی و تبیین اختلالات و صفات روانشناختی در ادبیات پژوهشی مورد توجه قرار گرفته است سبک‌های فرزندپروری می‌باشد. به طوری که در اکثر پژوهش‌ها سبک‌های ناسالم فرزندپروری عامل مهمی در پیدایش و توسعه اختلالات شخصیت شناخته شده است. پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی نگرانی از تصویر بدنی و علائم اختلال شخصیت خودشیفته بر اساس سبک‌های فرزندپروری صورت پذیرفت.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از لحاظ ماهیت توصیفی، از لحاظ هدف بنیادی و از حیث روش جز مطالعات همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش دانشجویان و افرادی بودند که در خرداد ۱۳۹۹ پیچ ۱۰۰ هزار نفری اینستاگرامی و کانال 18 هزار نفری تلگرامی دانشگاه تبریز را دنبال می‌کردند. از این تعداد به صورت داوطلبانه تعداد ۴۹۵ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند و پرسشنامه‌های اقتدار والدین (PAQ)، نگرانی از تصویر بدنی (BICI) و پرسشنامه شخصیت خودشیفته آرمز (NPI) را پس از دریافت دستورالعمل به صورت اینترنتی تکمیل کردند. به منظور تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از میان سبک‌های فرزندپروری، تنها سبک فرزندپروری مستبدانه قادر است به طور معنادار نگرانی از تصویر بدنی ($\beta=0/14$ ، $p=0/005$) و علائم اختلال شخصیت خودشیفته ($\beta=0/18$ ، $p<0/001$) را پیش‌بینی نماید؛ به طوری که هرچه میزان فرزندپروری والدین مستبدانه تر باشد احتمال بروز نگرانی از تصویر بدنی و علائم اختلال شخصیت خودشیفته بیشتر خواهد بود.

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های به دست آمده از پژوهش حاضر و با در نظر گرفتن پیشینه نظری می‌توان گفت تنبیه و تحقیر مداوم کودک و همچنین وضع قوانین نامنعطف در سبک فرزندپروری مستبدانه باعث می‌شود کودک به طور دفاعی گوشه‌گیر شده و به این نتیجه برسد که خود او تنها کسی است که می‌تواند به او اعتماد کند. علاوه بر این رفتار طرد کننده والدین و عیب‌جویی‌های متعدد آن‌ها منجر به تقویت این باور در کودک می‌شود که مورد پذیرش دیگران نیست و بنابراین خود را حقیر شمرده و در مورد خود و بدن خود نگرانی‌هایی پیدا خواهد کرد.

کلید واژه‌ها: سبک‌های فرزندپروری، نگرانی از تصویر بدنی، اختلال شخصیت خودشیفته

*آدرس ایمیل نویسنده مسئول: Zarean@tabrizu.ac.ir